

Ankestyrelsens brev til et kommunalt fællesskab

Vederlag til bestyrelsen i AFLD I/S

16. april 2019

AFLD I/S har i brev af 19. april 2018 anmodet Ankestyrelsen om at godkende faste vederlag til formanden, næstformanden og menige medlemmer i bestyrelsen for AFLD I/S for perioden 2018-2021.

J.nr. 18-31562

Resumé

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Ankestyrelsen finder ikke grundlag for at godkende et vederlag på 107.156 kr. årligt til bestyrelsesformand og 69.377 kr. årligt til næstformanden for AFLD I/S.

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

Efter en samlet vurdering af oplysningerne i sagen sammenholdt med tilsynets praksis for godkendelse af faste vederlag til formænd og næstformænd for bestyrelser i kommunale fællesskaber, herunder at Ankestyrelsen i 2017 godkendte et årligt vederlag på 61.710,10 kr. til formanden og 24.684,04 kr. til næstformændene for bestyrelsen i AFLD I/S, kan Ankestyrelsen godkende et årligt vederlag på 62.000 kr. til formanden for bestyrelsen i AFLD I/S og 25.000 kr. til næstformanden.

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Ankestyrelsen finder ikke grundlag for at godkende et årligt vederlag til de menige medlemmer af bestyrelsen i AFLD I/S.

Her følger en gennemgang af sagens baggrund og en nærmere begrundelse for Ankestyrelsens afgørelse.

Sagens baggrund

AFLD I/S anmodede den 8. marts 2016 Statsforvaltningen om at godkende et vederlag til formanden for bestyrelsen på 61.710,10 kr. og et vederlag på 24.684,04 kr. til de tre næstformænd i selskabet.

Af anmodningen fremgik, at formanden forventedes at have et samlet tidsforbrug på 190 timer. Næstformændenes forventede tidsforbrug var på 76 timer.

Det blev i forbindelse med sagen oplyst, at selskabet havde en omsætning på 149 mio. kr. (budget 2016).

Statsforvaltningen traf den 8. juli 2016 afgørelse om at godkende et vederlag på 40.000 kr. til formanden for selskabet. Statsforvaltningen fandt ikke grundlag for at godkende et årligt vederlag til næstformændene.

På vegne af AFLD I/S anmodede en advokat den 30. marts 2017 Statsforvaltningen om genoptagelse af sagen. Af anmodningen fremgik, at det samlede tidsforbrug for formanden var på 312 timer og ikke de tidligere opgjorte 190 timer. Næstformændenes tidsforbrug på opgaver i forbindelse med varetagelsen af hvervet som næstformænd for AFLD I/S blev sat til 202 timer i stedet for 76 timer.

Den 1. april 2017 overgik tilsynet med kommuner og regioner til Ankestyrelsen.

På baggrund af de nye oplysninger om tidsforbruget traf Ankestyrelsen afgørelse om, at der kunne ydes et årligt vederlag til formanden for AFLD I/S på 61.710,10 kr. og et vederlag til de tre næstformænd på 24.684,04 kr. i perioden 2016-2017.

Følgende fremgår af anmodningen af 19. april 2018 fra AFLD I/S:

"Fast vederlag til bestyrelsesformanden

Udover de pålagte og lovbestemte pligter for bestyrelsesformanden i tilknytning til bestyrelsesmøder, så anvendes der tid på en lang række øvrige opgaver og tillidshverv. F. eks. sættes retningen og udviklingen af selskabet fortløbende gennem sparring med direktionen. Samtidig sørger bestyrelsesformanden for at lede bestyrelsesarbejdet mellem møderne og hele tiden være det kommunikative bindeled mellem direktion og den øvrige bestyrelse/det politiske bagland som formidler af bl.a. samarbejdet med direktionen. Gennem dialog og drøftelse med den samlede bestyrelse og politikere fra ejerkommunerne sikrer formanden sig samtidig, at bestyrelsesbeslutningspunkter er sikret en fornøden bred konsensus, at bestyrelsesmedlemmerne har et oplyst og optimalt beslutningsgrundlag, og at beslutningspunkterne samtidig er i overensstemmelse med den overordnede strategi udstukket for selskabet. Udertil varetager bestyrelsesformanden, med mandat fra bestyrelsen, et omfattende arbejde med interessevaretagelse af

selskabet både i forhold til andre affaldsselskaber og potentielle samarbejdspartnere og i forhold til politisk interessevaretagelse i foreningsøjemed og gennem dialog med regerings- og folketingsmedlemmer. Bestyrelsesformanden har således et estimerede timeforbrug, hvor ca. 80 % af et samlet tidsforbrug på 312 timer/år vurderes at ligge udover medgået tid til decideret bestyrelsesmøde-virksomhed, hvorfor det forekommer rimeligt, at bestyrelsesformanden skal oppebære et fast vederlag.

Vedr. fast vederlag til næstformanden

Som bestyrelsesformandens stedfortræder er næstformandens rolle i udstrakt grad at være i et tæt kontaktførløb med formanden og medvirke til udmøntningen af de opgaver og tillidshverv, der påhviler formandskabet og som i en vis udstrækning udøves sideordnet af formandskabet. Næstformanden bidrager herigennem bl.a. til at udstikke og videreformidle udkommet af formandskabets sparring med direktionen til den øvrige bestyrelse og det politiske bagland i ejerkommunerne og medvirker generelt til at sikre det samarbejdspolitiske klima i selskabet i mellem bestyrelsesmøderne. En sideløbende opgave er desuden, i forening med formanden og med den øvrige bestyrelses opbakning, at afstemme, at bestyrelsesbeslutningspunkter er i tråd med selskabets strategi. Udadtill medvirker næstformanden dertil i arbejdet med at sikre indflydelse i faglige interesseorganisationer med afsæt i selskabets strategiske linje og baseret på forhåndsdrøftelser med direktion og bestyrelse.

Næstformanden har således et estimerede timeforbrug, hvor ca. 40 % af et samlet tidsforbrug på 202 timer/år vurderes at ligge udover medgået tid til decideret bestyrelsesmødevirksomhed, hvorfor det forekommer rimeligt, at næstformanden skal oppebære et fast vederlag.

Vedr. fast vederlag til menige bestyrelsesmedlemmer

Bestyrelsesarbejdet i et affaldsselskab som AFLD er i disse år præget af en stor kompleksitet ikke mindst med baggrund i det lovkompleks og de udmeldinger, der fortløbende kommer fra EU, Regeringen og Folketinget. Derfor er det også forbundet med en stor forberedende arbejdsindsats både, hvad angår tilegnelse af viden, forberedelse, drøftelser, sonderinger og refleksioner at kunne bestride en bestyrelsespost herunder som menigt bestyrelsesmedlem og for derigennem at kunne bidrage kvalitativt og kvalificeret i beslutningstagningen, som menigt bestyrelsesmedlem. Denne virkelighed afspejler sig også i nærværende erfarede og estimerede timeforbrug for menige bestyrelsesmedlemmer, hvor ca. 60 % af et samlet tidsforbrug på 70 timer/år vurderes at ligge udover medgået tid til decideret bestyrelsesmødevirksomhed, hvorfor det forekommer rimeligt, at menige bestyrelsesmedlemmer skal oppebære et fast vederlag."

AFLD I/S har til ovenstående redegørelse vedlagt et skema, hvor det estimerede timeforbrug for formanden, næstformanden og de menige medlemmers bestyrelsesarbejde er fordelt på forskellige områder.

For bestyrelsesformanden har AFLD I/S redegjort for et forventet timeforbrug for bestyrelsesarbejdet i perioden 2018-2021 således:

Bestyrelsesmøder: 20 timer
Forberedelse til bestyrelsesmøder: 42 timer

Seminarer, temadage og årsmøder i Dansk Affaldsforening: 50 timer
Forberedelse: 12 timer

Møder med Nomi4s: 10 timer
Forberedelse: 14 timer

Løbende vurderinger/vidensindhentning, interessevaretagelse mv.: 164 timer

For næstformanden har AFLD I/S redegjort for et forventet timeforbrug for bestyrelsesarbejdet i 2018-2021 således:

Bestyrelsesmøder: 20 timer
Forberedelse: 30 timer

Temadage, årsmøder m.fl. i Dansk Affaldsforening: 20 timer
Forberedelse: 12 timer

Løbende vurderinger/vidensindhentning, interessevaretagelse mv.: 120 timer

For de menige medlemmer har AFLD I/S redegjort for et forventet timeforbrug for bestyrelsesarbejdet i 2018-2021 således:

Bestyrelsesmøder: 20 timer
Forberedelse: 8 timer

Temadage, årsmøder m.fl. i Dansk Affaldsforening: 10 timer
Forberedelse: 4 timer

Løbende vurderinger/vidensindhentning, interessevaretagelse mv.: 28 timer

AFLD I/S har den 22. februar 2019 oplyst, at det faste vederlag, der anmodes om, udregnes efter "den til enhver tid gældende timelønssats

for folketingsmedlemmer. Satsen er senest reguleret pr. 1. april 2018 og udgør 343,45 kr.”

Vederlaget er derfor opgjort af AFLD I/S til følgende:

”Bestyrelsesformand – 312 timer. Årligt 107.156 kr.
Næstformand – 202 timer. Årligt 69.377 kr.
Øvrige medl. – 70 timer. Årligt 24.041 kr.”

Det fremgår af selskabets årsrapport for 2017, som Ankestyrelsen har modtaget i overensstemmelse med bekendtgørelse om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v., at AFLD I/S havde en omsætning på mellem 172-175 mio. kr. for regnskabsåret 2017 (Ankestyrelsens sag 18-39595).

Ankestyrelsens kompetence og regelgrundlaget

Kommunestyrelseslovens § 60, stk. 1, er sålydende:

”Aftaler om samarbejde mellem kommuner, som vil medføre indskrænkning i de enkelte deltagende kommunalbestyrelses beføjelser efter denne lov, kræver, medmindre andet særligt er hjemlet i lovgivningen, godkendelse fra Ankestyrelsen, jf. dog § 60 a.”

Tilsynsmyndighedens godkendelse af vedtægter m.v. for kommunale fællesskaber omfatter både en legalitets- og hensigtsmæssighedsprøvelse, herunder af eventuelle bestemmelser om vederlæggelse af medlemmer af bestyrelsen for de pågældende selskaber. Det er således tilsynsmyndigheden, der – via godkendelsesbeføjelsen – træffer bestemmelse om vederlæggelse af medlemmer af bestyrelsen for kommunale fællesskaber.

De principper, som fremgår af det tidligere Indenrigsministeriums cirkulæreskrivelse nr. 9231 af 4. marts 1981 om vederlæggelse af hverv som medlem af bestyrelsen for selskaber, som helt eller delvist er i offentlig eje, finder fortsat anvendelse ved Ankestyrelsens vurdering af, om der skal ske godkendelse af vederlag.

Det fremgår af cirkulæreskrivelsen, at vederlæggelsen af hvervet som bestyrelsesmedlem som udgangspunkt bør ske på grundlag af reglerne om mødediæter efter (nu) § 16a i den kommunale styrelseslov.

Udgangspunktet er således, at der alene kan vederlægges med udbetaling af mødediæter.

I de tilfælde, hvor forberedelsen til møderne går ud over, hvad der normalt kan forventes, eller hvor der foreligger en betydelig arbejdsindsats, der ikke direkte er knyttet til mødevirksomhed, f.eks. forberedelsesarbejde, deltagelse i drøftelser, forhandlinger, besigtigelser og lignende kan en fast vederlagsordning være berettiget. Det vil ofte være formanden eller næstformanden, der har en sådan merbelastning, som ikke er knyttet til egentlig mødetid.

Det fremgår også af skrivelsen, at et fast vederlag i givet fald fastsættes på grundlag af en opgørelse over den tid, der anvendes eller forventes anvendt. Vederlaget beregnes sædvanligvis ud fra den timeløn, som et folketingsmedlem oppebærer, medmindre hvervets karakter taler for, at der tages udgangspunkt i en højere lønramme.

Et højt tidsforbrug kan ikke i sig selv begrunde et fast vederlag. Karakteren og omfanget af det kommunale fællesskabs virksomhed skal tillige indgå i vurderingen. Udover tidsforbruget indgår det således blandt andet i vurderingen af, om et fast vederlag er berettiget, at fællesskabet har en omsætning af en vis størrelse.

Eksempler fra praksis

Afslag på fastsættelse af vederlag til formand:

Indenrigsministeriet udtaler i 1995, at oplysninger om et forholdsvist højt tidsforbrug for et bestyrelsesmedlem ikke i sig selv kan begrunde, at der godkendes et fast vederlag til det pågældende medlem. Efter ministeriets opfattelse må karakteren og omfanget af det pågældende kommunale fællesskabs virksomhed tillige indgå i tilsynsmyndighedens vurdering af, hvorvidt der er grundlag for at fravige de almindelige principper i cirkulæreskrivelsen. Sagen vedrørte godkendelse af vederlag til formanden for et plejehjemsfællesskab bestående af et plejehjem normeret til mellem 72 og 43 personer. Det blev til sagen oplyst, at timeforbruget for formanden i 1993 var ca. 49 timer og i marts-juni 1994 ca. 85 timer. Ministeriet fandt ikke grundlag for at fravige det almindelige udgangspunkt om en diætordning (sag 1995/1361-5).

Afslag på vederlag til formand, næstformand og menige medlemmer:

I 2013 fandt ministeriet, at det almindelige udgangspunkt om en diætordning ikke kunne fraviges. Sagen vedrørte vederlag til formanden, næstformanden og de menige medlemmer af bestyrelsen for Grundkort Øst I/S. Ministeriet lagde vægt på, at fællesskabet i perioden 2007-2011 havde haft en omsætning på mellem 0 og 4,4 mio. kr. om året. Der var således tale om en omsætning af meget begrænset omfang set i forhold til de selskaber, hvor ministeriet havde godkendt særligt vederlag til bestyrelsesformanden og næstformanden. Ministeriet lagde endvidere vægt på, at Grundkort Øst I/S havde oplyst, at formanden i 2007 havde

et tidsforbrug på ca. 22 dage (næstformanden ca. 17 dage) og i 2008 havde et ekstraordinært tidsforbrug på ca. 11 dage (næstformanden det samme), og i 2009 og frem et ekstraordinært tidsforbrug på 4-6 dage (næstformanden det samme). Ministeriet fandt ikke, at der for perioden 2007 og frem var tale om et så højt tidsforbrug, at det kunne begrunde, at der godkendes et fast vederlag til formanden og næstformanden. Dette skulle særlig ses i forhold til karakteren og omfanget af fællesskabets virksomhed. Ministeriet bemærkede også, at det angivne tidsforbrug i vidt omfang var knyttet til afholdelse af møder. Ligeledes kunne ministeriet ikke godkende fast vederlag til de menige medlemmer (sag 2012-00514).

Godkendelse af vederlag til formand og næstformand:

Ministeriet henviste i sin afgørelse om Grundkort Øst I/S (sag 2012-00514) til, at ministeriet i 1998 havde godkendt et fast vederlag på 80.000 kr. til formanden for bestyrelsen for I/S Amagerforbrændingen på baggrund af et timeforbrug på ca. 350 timer om året og et fast vederlag til næstformanden på ca. 40.000 kr. på baggrund af et timeforbrug på mellem 200-250 timer årligt.

Ministeriet henviste også til, at ministeriet i 1999 havde godkendt et fast vederlag på 80.000 kr. årligt til formanden for bestyrelsen og repræsentantskabet af Storstrøms Trafikselskab på baggrund af oplysninger om et timeforbrug på 400 timer årligt. Selskabet havde en omsætning på 240 mio. kr. årligt.

Godkendelse af vederlag til næstformand:

I 2008 godkendte ministeriet et fast vederlag på ca. 33.000 kr. årligt til næstformanden for bestyrelsen i Fynbus. Det forventede timeforbrug for næstformanden var på ca. 200 timer årligt, og fællesskabet havde en forventet årlig omsætning på ca. 456 millioner kr. Ministeriet lagde ikke alene vægt på det anslåede tidsforbrug for næstformanden, men foretog en samlet vurdering af oplysningerne i sagen, fællesskabets omsætning, herunder i forhold til andre trafikelskabers omsætning, og de vederlag til medlemmerne af bestyrelserne, der er godkendt for andre trafikelskaber (sag 2007-2341-4).

Godkendelse af vederlag til formand:

I 2015 godkendte Statsforvaltningen et fast vederlag på 30.000 kr. om året til formanden for Østdeponi i perioden 2014-2017. Statsforvaltningen fandt ikke grundlag for at godkende et årligt vederlag på 59.350 kr. Statsforvaltningen lagde særligt vægt på, at det kommunale fællesskabs omsætning (ca. 56 mio. kr. i 2013 og ca. 70 mio. kr. 2012) var af begrænset omfang i forhold til andre kommunale fællesskaber, hvor der er godkendt fast vederlag, og at det angivne tidsforbrug i vidt omfang var knyttet til afholdelse af møder, seminarer

samt vurderinger i forhold til regeringens ressourcestrategi og regionale samarbejder. Statsforvaltningen fandt, at det kunne give anledning til tvivl, om der var grundlag for at fravige udgangspunktet om mødediæter. Efter en samlet vurdering af sagens oplysninger og praksis for godkendelse af faste vederlag fandt Statsforvaltningen dog at kunne godkende et fast vederlag på 30.000 kr.

Afgørelsen er af Østdeponi efterfølgende påklaget til Social- og Indenrigsministeriet, der ved brev af 30. juni 2016 har stadfæstet Statsforvaltningens afgørelse (sagsnummer 2015-7258).

Godkendelse af vederlag til menige medlemmer:

Økonomi- og Indenrigsministeriet traf den 12. marts 2019 afgørelse om at godkende et fast vederlag på 19.860 kr. årligt til de menige bestyrelsesmedlemmer i Energnist I/S for perioden 2015-2017. Ministeriet fandt, at de menige bestyrelsesmedlemmer har haft en betydelig arbejdsbyrde ud over mødedeltagelse, der går ud over, hvad der kan forventes, og som kan berettige et fast vederlag svarende til det ansøgte beløb.

Ministeriet har blandt andet lagt vægt på den af Energnist I/S opgjorte timeopgørelse på 160 timer årligt pr. medlem, omfanget af interessentskabets virksomhed, herunder arbejdet i forbindelse med fusionen mellem de to tidligere selskaber (TAS og L90), samt fællesskabets omsætning på 489 mio. kr.

Ankestyrelsens afgørelse

Bestyrelses- og næstformand

Ankestyrelsen finder ikke grundlag for at godkende et årligt vederlag på 107.156 kr. årligt til bestyrelsesformanden og 69.377 kr. årligt til næstformanden.

Efter en samlet vurdering af oplysningerne i sagen sammenholdt med tilsynets praksis for godkendelse af faste vederlag til formænd og næstformænd for bestyrelser i kommunale fællesskaber, herunder at Ankestyrelsen i 2017 godkendte et årligt vederlag på 61.710,10 kr. til formanden og 24.684,04 kr. til næstformændene for bestyrelsen i AFLD I/S, kan Ankestyrelsen godkende et årligt vederlag på 62.000 kr. til formanden for bestyrelsen i AFLD I/S og 25.000 kr. til næstformanden.

Ankestyrelsen lægger særligt vægt på, at en del af bestyrelsesformandens og næstformandens angivne tidsforbrug er knyttet til afholdelse af og deltagelse i møder og seminarer.

Ankestyrelsen lægger endvidere vægt på, at det forventede timeforbrug for formanden og næstformanden for AFLD I/S er uændret i forhold til det forventede tidsforbrug for perioden 2016-2017.

De menige medlemmer

Ankestyrelsen finder ikke grundlag for at godkende et årligt vederlag til de menige medlemmer af bestyrelsen i AFLD I/S.

Ankestyrelsen lægger ved afgørelsen vægt på, at de menige medlemmers angivne tidsforbrug i vidt omfang er knyttet til afholdelse af møder og forberedelse heraf. Det er Ankestyrelsens opfattelse, at der ikke er tale om så højt et tidsforbrug, at det overstiger, hvad der normalt kan forventes af et bestyrelsesmedlem eller en betydelig arbejdsindsats, der ikke direkte er knyttet til mødevirksomhed, der kan begrunde, at der godkendes et fast vederlag.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Økonomi- og Indenrigsministeriet, jf. § 52, stk. 2, i kommunestyrelsesloven.

Udtalelsen vil blive offentliggjort på www.ast.dk.

Venlig hilsen

Signe Madsen